

1. Auðkenning efnis eða blöndu og upplýsingar um fyrirtæki.

1.1. Auðkenni vöru

Söluheiti vöru: **SHELL KONTAKTÚÐI
SHELL CONTACT SPRAY**

Tilvísunarnúmer: TR-004 - k

Gerð vöru: Blanda, vökvi í þrýstihylki

Reach skráningarnr: Á ekki við.

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnisins eða blöndunnar og notkun sem ráðið er frá

Notkun vöru: Viðhald bifreiða.

Fraráðin notkun: -

1.3. Upplýsingar um fyrirtækið sem lætur gera öryggisblaðið

Fyrirtæki: SKELJUNGUR hf. Borgartúni 26 105 Reykjavík Sími 444 3000
www.skeljungur.is

Tengiliður fyrirtækis: msds@skeljungur.is

Útgáfudagsetning: 16.01.2019

Útgáfa: 1,0

Gerð öryggisblaðs: EFNAVERND ehf. Reykjavík <http://efnavernd.is>

1.4. Neyðarsímanúmer:

Neyðarlínan; sjúkrabifreið, slökkvilið og lögregla: sími 112

Eiturefnamiðstöð Landspítala - háskólasjúkrahúss, Reykjavík: sími 543 2222

2. Hættugreining.

2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar

Flokkun skv. reglugerð nr. 415/2014 með síðari breytingum (CLP)

Eldfim úðæfni, fl. 1
Húðerting, fl. 2
Alvarleg augnerting, fl. 2
Eiturhrif við ásvelgingu, fl. 1
Sértæk eiturhrif á marklíffæri - váhrif í eitt skipti, fl. 3
Sértæk eiturhrif á marklíffæri - endurtekin váhrif, fl. 2
Eiturhrif á æxlun, fl. 2
Hættulegt fyrir vatnsumhverfi, langvinn áhrif, fl. 3.

Helstu hættur

Eðligræn hættu: Afar eldfimt. Þrýstihylki geta sprungið við upphitun.

Heilsufarshætta: Veldur alvarlegri augnertingu. Ertir húð. Getur valdið sljóleika og svima. Getur skaðað líffæri við langvinn eða endurtekin váhrif. Grunað um að hafa skaðleg áhrif á frjósemi eða börn í móðurkviði.

Umhverfishætta: Skaðlegt vatnalífverum, hefur langvinn áhrif.

2.2. Umbúðamerkingar

Umbúðamerkingar skv. reglugerð 415/2014 með síðari breytingum (CLP)

Hættumerki:

Viðvörðunarorð: Hætta

Innihaldsefni: Kolvetni, C6, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, n-hexan auðug
Aseton
Própan-2-ól

Hættusetningar (H): H222 Úðabrúsi með afar eldfimum efnum.
H229 Þrýstihylki: Getur sprungið við upphitun.
H315 Veldur húðertingu.
H319 Veldur alvarlegri augnertingu.
H336 Getur valdið sljóleika eða svima.
H361 Grunað um að hafa skaðleg áhrif á frjósemi eða börn í móðurkviði.
H373 Getur skaðað líffæri við langvinn eða endurtekin váhrif.
H412 Skaðlegt lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.

Varnaðarsetningar (P)

Almennar: P101 Ef leita þarf læknis skal hafa ílát eða umbúðamerkingar tiltækar.
P102 Geymist þar sem börn ná ekki til.

Forvarnir: P210 Haldið frá hitagjöfum, heitum flötum, neistagjöfum, opnum eldi og öðrum íkveikjuvöldum - Reykingar bannaðar.
P211 Má ekki úða á opinn eld eða aðra íkveikjuvalda.
P251 Ekki má gata eða brenna brúsa jafnvel þótt þeir séu tómir.
P261 Gætið þess að anda ekki inn úða/gufu/ýringi.
P271 Notið eingöngu utandyra eða í vel loftræstu rými.
P280 Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlífur/andlitshlífur.
P273 Forðist losun út í umhverfið.

Viðbrögð: P302 + P352 BERIST EFNID Á HÚÐ: Þvoið með miklu vatni og sápu.
P305 + P351 + P338 BERIST EFNID Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur. Fjarlægið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram.
P308 + P311 EF um váhrif eða hugsanleg váhrif er að ræða: Hringið í EITRUNARMIDSTÖÐ eða lækni.

Geymsla: P403 Geymist á vel loftræstum stað.
P410 + P412 Hlífið við sólarljósi. Hlífið við hærri hita en 50 °C.

Förgun: P501 Fargið innihaldi/ílati hjá spilliefnamóttöku eða viðurkenndum förgunaraðila.

Viðbótarupplýsingar: Innihaldsmerking skv. reglum um þvotta- og hreinsiefni (má vera á íslensku, ensku eða norðurlandamáli öðru en finnsku):
Inniheldur > 30% alifatísk kolvetni.

Á umbúðum á að vera upphleyptur viðvörðunarþríhyrningur.

2.3. Aðrar hættur

Aðrar hættur: Innöndun sterkrar gufu getur haft skaðleg áhrif á miðtaugakerfi. Visvitandi misnotkun með innöndun getur valdið varanlegum skaða eða dauða.

Takmarkanir á notkun: Takmarkanir geta verið á notkun ungmenna á efninu, sem fara þarf eftir.
Takmarkanir geta verið á notkun þungaðra kvenna og kvenna með börn á brjósti á efninu, sem fara þarf eftir.

Annað: Notið aðeins skv. leiðbeiningum.

Texti allra hættusetninga, sjá kafla 16.

3. Samsetning/upplýsingar um innihaldsefni.

<i>CAS-nr.</i>	<i>EB-nr.</i>	<i>Efnaheiti</i>	<i>Magn, %</i>	<i>Flokkun</i>
106-97-8	203-448-7	bútan	25 - 50	Eldf. loftt. 1 H220 Loftt. u. þrýst. H280
-	925-292-5	kolvetni, C6, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, n-hexan auðug	20 - 25	Eldf. vökvi 2 H225 Eit. v. ásvelg. 1 H304 Húðert. 2 H315 SEM-VES 3 H336 Eit. á æxlun 2 H361 SEM-EV 2 H373 Langv. eit. á vatn 2 H411
67-64-1	200-662-2	aseton	15 - < 20	Eldf. vökvi 2 H225 Augnert. 2 H319 SEM-VES 3 H336 - EUH066
67-63-0	200-661-7	própan-2-ól	15 - < 20	Eldf. vökvi 2 H225 Augnert. 2 H319 SEM-VES 3 H336
75-28-5	200-857-2	ísóbútan	10 - < 20	Eldf. loftt. 1 H220 Loftt. u. þrýst. H280
74-98-6	200-827-9	própan	5 - < 10	Eldf. loftt. 1 H220 Loftt. u. þrýst. H280
78-78-4	201-142-8	2-metýlbútan	0,1 - < 1	Eldf. vökvi 2 H225 Eit. v. ásvelg. 1 H304 SEM-VES 3 H336 Langv. eit. á vatn 2 H411 - EUH066
115-07-1	204-062-1	própen	0,1 - < 1	Eldf. loftt. 1 H220 Loftt. u. þrýst. H280
74-84-0	200-814-8	etan	0,1 - < 1	Eldf. loftt. 1 H220 Loftt. u. þrýst. H280

Varnaðarmerkingar, sjá kafla 2.

Texti allra hættusetninga, sjá kafla 16.

4. Skyndihjálp.

4.1. Lýsing á skyndihjálparaðgerðum

Almennt: Reynið aldrei að gefa meðvitundarlausum einstaklingi vökva eða fæðu.

Við innöndun: Flytjið slasaða í ferskt loft. Leitið lækni ef óþægindi eru viðvarandi.

Snerting við húð: Fjarlægið föt sem hafa mengast af efninu og þvoiid húðina vel með nægu vatni og sápu áður en efnið þornar á. Leitið lækni ef erting er viðvarandi.

Snerting við augu: Skolið strax vel með nægu volgu vatni í a.m.k. 15 mínútur með augað vel opið. Fjarlægið snertilinsur ef við á. Leitið lækni.

Inntaka: Leitið umsvifalaust læknis. Lokað úðahylki, inntaka er ólíkleg.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Áhrif, einkenni: Sjá kafla 11.

4.3. Upplýsingar um tafarlausa læknisumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

Upplýsingar fyrir heilbrigðisstarfsfólk:

-

5. Viðbrögð við eldsvoða.

5.1. Slökkviefni/búnaður

Heppileg slökkviefni: Koldíoxíð, alkohólþolin froða, duft, vatnsúði.

Óæskilegur búnaður: Notið ekki háþrýsta vatnssprautu.

5.2. Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Sérstakar hættur: Við hita yfir 50°C hækkar þrýstingur í brúsanum og hann getur rofnað eða sprungið. Látið slökkvilið vita af þrýstihylkjum á svæðinu. Kolmónoxíð getur myndast við ófullkominn bruna.

5.3. Ráðleggingar fyrir slökkviliðsmenn

Hlífðarbúnaður: Notið viðeigandi hlífðarbúnað og öndunartæki við slökkvistörf. Gæta þarf öryggis vegna þrýstihylkja á hættusvæðinu.

Sérstakar aðferðir: Haldið heilum þrýstihylkjum á hættusvæðinu köldum með vatnsúða eða vatni.

6. Ráðstafanir vegna efnaleka.

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Öryggisráðstafanir: Fjarlægjið allt sem getur valdið íkveikju og reykið ekki. Sprengihætta fylgir uppsöfnun á eldfimu drifgasi. Gufa efnisins er þyngri en loft og getur safnast fyrir í kjöllum og öðrum lágt liggjandi rýmum og valdið köfnunar- og eldhættu.

Varist hálfu þar sem efnið hefur farið niður. Hreinsið efnið upp strax. Notið skó með hálkuvörn. Forðist snertingu við efnið.

Hlífðarbúnaður: Viðeigandi hlífðarfátnaður og persónuhlífar við hreinsunarstörf.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Varúðarráðstafanir: Hindrið að efnið berist í niðurföll, yfirborðsvatn, grunnvatn eða jarðveg. Hindrið dreifingu efnisins með hindrunum, t.d. skurðum, sandi eða jarðvegi. Ef umtalsvert magn berst út í umhverfið þarf að láta viðkomandi yfirvöld vita.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Aðferðir og efni: Notið sand, jarðveg eða önnur óvirk ísogsefni til að hefta og hreinsa upp efnið og látið í viðeigandi og merkt ílát til endurvinnslu eða förgunar. Safnið brúsum saman og látið í viðurkennd geymsluílát. Skolið mengað svæði vel með vatni og sápu.

6.4. Tilvísanir í aðra kafla

Tilvísanir: Sjá kafla 8 fyrir upplýsingar um persónuhlífar. Sjá kafla 13 fyrir upplýsingar um förgun.

7. Meðhöndlun og geymsla.

7.1. Varúðarráðstafanir fyrir örugga meðhöndlun

Meðhöndlun: Viðhafið góðar venjur og hreinlæti við meðferð efna. Notið efnið aðeins á vel loftræstum stað. Loftræstið eftir notkun. Forðist innöndun gufu eða úða og snertingu við húð og augu.
Forðist opinn eld, hita, neistagjafa og annað sem valdið getur íkveikju og reykið ekki. Þrýstihylki: Hlífið við sólarljósi og hita yfir 50°C. Ekki má gata eða brenna hylki jafnvel þótt þau séu tóm. Úðið ekki á eld eða glóandi hluti. Jarðtengið öll áhöld, tæki og búnað sem efnið kemst í snertingu við. Gerið varúðarráðstafanir gegn stöðurafragnni.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna hvers konar ósamrýmanleika

Geymsla: Geymist í upprunalegum umbúðum á köldum (< 35°C), þurrum og vel loftræstum stað þar sem ekki frýs. Verjið gegn beinu sólarljósi og hita. Haldið efninu frá matvælum og öðrum neysluvörum, föðri og lyfjum.

Ósamrýmanleiki: -

7.3. Sértek endanleg notkun

Sértek notkun: Notið aðeins skv. leiðbeiningum. Blandið ekki við önnur efni.

8. Váhrifavarnir/persónuhlífar.

8.1. Mengunarmörk

Mengunarmörk skv. reglugerð 390/2009 ((MG) = meðalgildi fyrir 8 klst., (PG) = þakgildi):

Bútan:	(MG)	500 ppm	1200 mg/m ³
Própan:	(MG)	1000 ppm	1800 mg/m ³
Aseton:	(MG)	250 ppm	600 mg/m ³
Própan-2-ól:	(MG)	200 ppm	490 mg/m ³
2-metýlbútan:	(MG)	500 ppm	1500 mg/m ³

8.2. Váhrifavarnir

Tæknilegar aðgerðir: Vinnið í samræmi við góðar venjur, öryggisreglur og hreinlæti við meðferð efna. Sjá reglugerð 553/2004. Notið efnið aðeins á vel loftræstum stað.

Persónuhlífar;

Öndunartæki: Notið öndunargrímu með gassíu af gerð A (brún), flokki 1 eða hærra (staðall EN 140 ef loftræsting er ekki fullnægjandi eða hætta er á að mengun fari yfir mengunarmörk.

Fyrir augu: Viðeigandi hlífðargleraugu með hliðarhlífum skv. staðal EN 166 ef hætta er á að efnið berist í augu.

Fyrir hendur: Viðeigandi hlífðarhanskar við langvarandi eða endurtekna notkun. Staðall EN 374, bútýlgúmmí, gegndræpitími a.m.k. 1 klst.

Fyrir húð: Viðeigandi hlífðarfatnaður, t.d. galli og stígvél skv. staðli EN 365/367 eða 345. Viðeigandi efni er bútýlgúmmí með gegndræpitíma a.m.k. 1 klst.

Hreinlæti við vinnu: Viðhafið góðar venjur og hreinlæti við meðferð efna. Neytið ekki matar eða drykkjar eða reykið meðan á notkun stendur.

Umhverfið: Hindrið að efnið berist í niðurföll, yfirborðsvatn eða grunnvatn.

9. Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar.**9.1. Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika**

<i>Ástand:</i>	Vökvi í þrýstihylki
<i>Útlit:</i>	Litlaus
<i>Lykt:</i>	Einkennandi
<i>Sýrustig (pH):</i>	-
<i>Suðumark:</i>	-
<i>Bræðslumark:</i>	-
<i>Blossamark:</i>	-
<i>Sprengimörk:</i>	- (Þrýstihylki geta sprungið ef þau hitna)
<i>Eldnærandi:</i>	Inniheldur ekki oxandi efni
<i>Sjálfikveikja:</i>	-
<i>Íkveikimörk:</i>	-
<i>Gufuþrýstingur:</i>	2300 Pa við 20°C
<i>Gufuþéttni:</i>	> 1 (loft = 1) við 20°C
<i>Uppgufunarhraði:</i>	-
<i>Rokgjörn lífræn efni:</i>	-
<i>Eðlisþyngd:</i>	0,7 g/ml við 20°C
<i>Seigja:</i>	-
<i>Leysni:</i>	-
<i>Deilistuðull:</i>	-

9.2. Aðrar upplýsingar

Annað: -

10. Stöðugleiki og hvarfgirni.**10.1. Hvarfgirni**

Hvarfgirni: -

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki: Efnið er stöðugt við venjulegar aðstæður.

10.3. Möguleg hættuleg efnahvörf

Hættuleg efnahvörf: Engin þekkt.

10.4. Skilyrði sem þarf að varast

Skilyrði: Hiti, opinn eldur og annað sem getur valdið íkveikju.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni sem skal varast: -

10.6. Hættuleg niðurbrotsefni

Hættuleg myndefni: -

11. Eiturefnafræðilegar upplýsingar.**11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif**

Almennt: Skaðlegt gælu- og húsdýrum.

Helstu áhrifaleiðir: Innöndun, húð, augu.

<i>Áhrif við innöndun:</i>	Getur valdið sljóleika, svima, ertingu og hósta. Innöndun lofts með mikla þéttni getur valdið miðtaugakerfisbælingu með höfuðverk, svima, sljóleika, ógleði og ósamhæfðum hreyfingum. Getur valdið varanlegum skaða á miðtaugakerfi. Áframhaldandi innöndun getur leitt til meðvitundarleysis og að lokum dauða.
<i>Áhrif á augu:</i>	Ertandi. Veldur alvarlegri augnertingu.
<i>Áhrif á húð:</i>	Ertandi. Getur valdið roða og sviða. Endurtekin eða viðvarandi snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.
<i>Áhrif við inntöku:</i>	Hættulegt, getur valdið lungnaskaða. Lokað úðahylki, inntaka er ólíkleg.
<i>Bráð eiturhrif:</i>	LD50 (innöndun): > 10 mg/l (reiknað gildi) ATE (húð): > 5000 mg/kg (reiknað gildi) LD50 (inntaka): > 1836 mg/kg (reiknað gildi).
<i>Langvinn áhrif:</i>	Getur skaðað líffæri (miðtaugakerfi) við langvinn eða endurtekin váhrif. Grunað um að hafa skaðleg áhrif á frjósemi eða börn í móðurkviði.

12. Vistfræðilegar upplýsingar.

12.1. Eiturhrif

Eiturhrif: Skaðlegt vatnalífverum, hefur langvinn áhrif.

LC50 (fiskur): 56 mg/l (reiknað gildi)
EC50 (vatnafló): 7967 mg/l (reiknað gildi).

12.2 Þrávirkni og niðurbrotanleiki

Þrávirkni/niðurbrot: Getur haft langvinn áhrif.

12.3. Uppsöfnun í lifverum

Uppsöfnun í lifverum: Upplýsingar liggja ekki fyrir.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi og vatni

Hreyfanleiki: Á ekki við.

12.5. Mat á PBT/vPvB*- eiginleikum

PBT/vPvB efni: Varan inniheldur ekki PBT/vPvB efni.

12.6. Önnur skaðleg áhrif

Aðrar upplýsingar: Sjá almennar heimildir fyrir upplýsingar um eiturhrif einstakra innihaldsefna.

* PBT: þrávirk efni sem safnast fyrir í lifverum og eru eitruð
vPvB: mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lifverum í miklum mæli.

13. Förgun.

13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Meðhöndlun úrgangs: Endurvinnið ef hægt er. Fargið innihaldi/íláti hjá spilliefnamóttöku eða viðurkenndum förgunaraðila. Má ekki farga með heimilissorpi.

Úrgangsflokkun: -

Förgun umbúða: Málmumbúðir sem hægt er að endurvinna. Fargið annars á sambærilegan hátt og vörunni sjálfri.

Tómar umbúðir geta innihaldið hættuleg eða eldfim efni. Skerið ekki, borið eða gatið og sjóðið ekki í eða á tómun umbúðum. Hreinar umbúðir má endurvinnna.

Endurnýtið eða endurvinnið ef hægt er. Forðist að mengun berist í niðurföll, vötn, vatnsfarvegi, grunnvatn eða jarðveg. Fargið úrgangi í samræmi við innlendar og alþjóðlegar reglur.

14. Upplýsingar um flutninga.

14.1. UN númer

UN númer: 1950

14.2. Rétt UN sendingarheiti

Sendingarheiti: AEROSOLS

14.3. Hættuflokkur eða flokkar vegna flutninga

Hættuflokkur/flokkar: 2

Varúðarmerki: 2.1

Hættunúmer: -

Gangakóði: -

EmS: F-D, S-U

14.4. Pökkunarflokkur

Pökkunarflokkur: -

14.5. Umhverfishættur

Skaðlegt umhverfinu: -

Sjávarmengandi: Nei

Annað: -

14.6. Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda

Varúðarráðstafanir: -

14.7. Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka MARPOL-samningsins frá '73/'78 & IBC kóðanum:

Magnflutningar: Á ekki við.

15. Upplýsingar varðandi regluverk.

15.1. Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

Reglugerðir: Reglugerð nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna (CLP).

Reglugerð nr. 888/2015 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH).

Takmarkanir á notkun: Takmarkanir geta verið á notkun ungmenna á efninu, sem fara þarf eftir. Takmarkanir geta verið á notkun þungaðra kvenna og kvenna með börn á brjósti á efninu, sem fara þarf eftir.

15.2. Efnaöryggismat

Efnaöryggisskýrsla: Á ekki við.

16. Aðrar upplýsingar.

Dagsetning útgáfu: 16.01.2019

Útgáfa númer: 1,0

Breyttir liðir: -

Öryggisblað gert fyrir: SKELJUNGUR hf. Borgartúni 26 105 Reykjavík Sími 444 3000
www.skeljungur.is

Gerð öryggisblaðs: EFNAVERND ehf. Reykjavík <http://efnavernd.is>

Texti allra hættusetninga í kafla 2 og 3:

- H220 Afar eldfim lofttegund.
- H225 Mjög eldfimur vökvi og gufa.
- H280 Inniheldur lofttegund undir þrýstingi, getur sprungið við upphitun.
- H304 Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.
- H315 Veldur húðertingu.
- H319 Veldur alvarlegri augnertingu.
- H336 Getur valdið sljóleika eða svima.
- H361 Grunað um að hafa skaðleg áhrif á frjósemi eða börn í móðurkviði.
- H373 Getur skaðað líffæri við langvinn eða endurtekin váhrif.
- H411 Eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.
- EUH 066 Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.

Aðrar upplýsingar: -

Ofangreindar upplýsingar eru byggðar á fyrirliggjandi vitneskju um möguleg áhrif efnisins á heilsu, öryggi og umhverfi þegar öryggisblöðin eru gerð en fela ekki í sér ábyrgð á eiginleikum vörunnar eða afleiddum afleiðingum af notkun hennar. Notkun vörunnar er á ábyrgð notenda þar sem hún er utan áhrifasviðs framleiðanda.

Þetta öryggisblað er unnið eftir MSDS frá Kemetyl Polska Sp. z.o.o., 02-305 Warszawa, Poland, dags. 08.11.2017.